

The bridge of Hell

پلی که بر روی جهنم کشیده می‌شود:

مراط

علیرضا زکی زاده رنانی

زکی زاده رنانی، علیرضا،
پل صراط: پژوهشی قرآنی و روایی دربارهٔ پل صراط /

تالیف علیرضا زکی زاده

مشخصات نشر: قم، دیوان ۱۳۸۶

مشخصات ظاهری ۱۵۲ صفحه ۱۲۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۷۸-۰۲-۹

یادداشت: فیبا

یادداشت: کتابنامه ص: ۱۵۲ همچنین به صورت زیر نویس

موضوع: پل صراط - جنبه‌های قرآنی و روایی.

پل صراط

تالیف:	علیرضا زکی زاده رنانی
ناشر:	دیوان
نوبت چاپ:	اول ۱۳۸۶
چاپ:	گله‌ها
تیراژ:	۳۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۴۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۵۱۷۸-۰۲-۹

این کتاب را از مرکز بخش کتاب هفت تهیه کنید:

تلفن: ۹۱۲۷۵۲۹۹۱۲ - ۷۸۳۳۳۸۹

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه (طرح تحقیق) ۱۱

فصل اول: کلیات پیروان صراط

- ۱۸ ..... مفهوم صراط
- ۲۰ ..... معنای صراط
- ۲۱ ..... - مصادیق صراط مستقیم
- ۲۷ ..... - تفسیر و جمع بندی مصادیق صراط مستقیم
- ۳۶ ..... اعتقاد به صراط
- ۳۹ ..... ویژگی‌های صراط
- ۴۱ ..... - رابطه اعمال و رفتار انسان با صراط آخرت
- ۴۵ ..... گریه برای صراط
- ۴۸ ..... نیایش‌های امام سجّاد علیه السلام

فصل دَوّم: عقبه‌های صراط

۵۳	عقبه‌های صراط
۵۳	- کلام شیخ صدوق <small>علیه السلام</small>
۵۵	- روایت امام باقر <small>علیه السلام</small>
۵۸	- پرسش‌های عقبه‌های صراط
۵۹	- ولایت حضرت علی <small>علیه السلام</small>
۶۲	- امانت داری و صلّه رحم
۶۳	- دادخواهی از مظلوم
۶۳	- الب ارسلان و پیرزن
۶۵	- رضاخان و کشتن دو جوان
۶۵	- آیت الله شاه‌آبادی <small>علیه السلام</small> و سرهنگ شهربانی
۶۶	- نماز
۶۸	- سؤال از مال
۷۰	- عقبه کژودا (عقبه‌ای سخت)
۷۱	- حکایت سید عبدالکریم نیلی نجفی <small>علیه السلام</small>

فصل سوّم: عبور گروه‌های مردم از صراط

۷۶	عبور مردم از صراط
----	-------------------

فصل چهارم: عواملی که موجب پایداری بر صراط است

۸۱	امید به رحمت خدا
۸۵	- پذیرش ولایت اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۹۱	- شناخت اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۹۳	- دوست داشتن اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۹۹	- زیارت اهل بیت <small>علیهم السلام</small>

- ۱۰۲ ..... صلوات فرستادن بر محمد و آل محمد
 ۱۰۳ ..... وضو گرفتن
 ۱۰۴ ..... محافظت بر نمازهای پنجگانه
 ۱۰۵ ..... شرکت در نماز جماعت
 ۱۰۶ ..... نماز عشاء
 ۱۰۶ ..... بعد هر نماز بخواند
 ۱۰۷ ..... نماز شب
 ۱۱۳ ..... هشت رکعت نماز در شب شنبه
 ۱۱۴ ..... نماز شب اول ماه رجب
 ۱۱۵ ..... نماز شب جمعه
 ۱۱۵ ..... حاجت در مانده‌ای را به حاکم رساندن
 ۱۱۶ ..... یاری کردن برادر مؤمن
 ۱۱۹ ..... وام دادن به برادر مؤمن
 ۱۲۰ ..... برطرف کردن اندوه مؤمن
 ۱۲۰ ..... یاری کردن مؤمن نزد حاکم
 ۱۲۰ ..... صدقه
 ۱۲۱ ..... روزه ماه رجب
 ۱۲۴ ..... روزه ماه شعبان
 ۱۲۴ ..... استغفار در ماه شعبان
 ۱۲۵ ..... احیای شب ۲۳ ماه مبارک رمضان
 ۱۲۶ ..... خوش اخلاقی در ماه مبارک رمضان
 ۱۲۷ ..... درخواست از خداوند متعال
 ۱۲۸ ..... تلاوت حکمت
 ۱۲۸ ..... قرائت سوره قیامت
 ۱۲۹ ..... پرستاری از مریض
 ۱۳۰ ..... علم و عمل
 ۱۳۰ ..... صراط طالبان علوم دینی دقیق‌تر و باریک‌تر است

- ۱۳۲ ..... حق مال را ادا کردن
- ۱۳۲ ..... استفاده از دسترنج خود
- ۱۳۳ ..... شرم از خدای متعال و راضی به قضای الهی
- ۱۳۳ ..... قربانی کردن

فصل پنجم: پرسش‌هایی پیرامون صراط

- ۱۳۶ ..... فلسفه عبور از صراط
- ۱۳۷ ..... نخستین کسی که بر صراط می‌رود، کیست؟
- ۱۳۹ ..... کتابنامه

مقدمه (طرح تحقیق):

یکی از ارکان مهم مذهب اسلام، اعتقاد به «معاد» و جهان آخرت می باشد که از نظر اهمیت، بعد از مسأله توحید مهترین مسأله دینی و اسلامی است.

مسأله معاد چیزی است که برای یک مسلمان، ایمان و اعتقاد به آن لازم می باشد، چرا که از ضروریات دین اسلام است، همان گونه که اعتقاد و ایمان به پیامبر لازم و ضروری است، اعتقاد و ایمان به «معاد» و جهان آخرت نیز لازم و ضروری است.

بر اساس روایات اسلامی، یکی از مسائل مهم «معاد» [و جهان آخرت]، بیان مسأله «صراط» می باشد، که به فرموده احادیث اهل بیت علیهم السلام، آن در دنیا [صراط در دنیا]، راهی است

---

۱. در تعریف ضروری دین، در کتب علمای اسلام چنین آمده است: «بمعنی آنچه که قرآن کریم بر آن صراحت دارد و همه اهل دین آن را جزء دین می دانند و اختلافی در آن نیز نداشته باشند. (ر.ک: خرازی، سنید محسن، بدایة المعارف الالهية، ج ۱، ص ۲۷۷).

که از افراط و تفریط به دوز است و راه میانه است و به سوی باطل کمترین انحرافی ندارد و صراط در آخرت، پُلی است که بر روی جهنم زده می‌شود و همه انسان‌ها باید از آن عبور نمایند.

موضوع تحقیق:

«صراط»، (بر اساس آنچه از روایات معصومین علیهم‌السلام آمده است) پُلی است که در روز قیامت بر روی جهنم قرار داده می‌شود و همه انسان‌ها از آن باید عبور نمایند.

ما بر آئیم که در این نوشتار، شرح و بررسی‌ای جامع از صراط را بیان نموده و عوامل پایداری بر آن را در آخرت بازگو نماییم و به پرسش‌هایی چند پیرامون آن پاسخ گوئیم.

پرسش‌های تحقیق:

- ۱- حقیقت صراط چیست؟
- ۲- فلسفه عبور از صراط چیست؟
- ۳- اتفاقاتی که در صراط می‌افتد؟
- ۴- چه عواملی باعث لغزش قدم‌ها در صراط است؟
- ۵- اسبابی که باعث پایداری بر صراط می‌باشد،

کدامند؟

- ۶- اگر جهان آخرت آینه‌ای از اعمال انسان‌ها در این دنیا است، چه رابطه‌ای بین صراط و اعمال این جهان وجود دارد؟

اهداف تحقیق:

الف: بیان مواردی از آیات قرآن و روایاتی که در زمینه «صراط» وارد شده است. ب: تصویر سازی کلی مطالب صراط و مسائل مربوط به آن. ج: پاسخ به پرسش‌هایی پیرامون صراط.

انگیزه تحقیق:

نگارنده به قصد خدمت به قرآن کریم و اجادیت معصومین علیهم‌السلام این نوشتار را به رشته تحریر در می‌آورد. امید است مورد قبول خداوند متعال و ائمه معصومین علیهم‌السلام قرار گیرد. پیشنهاد می‌گردد که پیشینه تحقیق:

بُخْت از «صراط» و مطالب آن سابقه ای طولانی دارد، ولیکن کتابی مستقل درباره مسائل آن نگاشته نشده است، و مطالب آن در بین مطالب کتب تفسیری و روایی وجود دارد. نگارنده، کتابی که در مورد این موضوع باشد را نیافتیم.

ضرورت تحقیق:

نبودن کتابی مستقل و جامع در زمینه صراط، موضوع فوق را روشن می‌سازد. بویژه آنکه بیشتر افراد جامعه از این مطالب استفاده کرده، و آنها را نقل می‌نمایند.

پیش فرض های تحقیق:

- ۱- در قرآن کریم که مطالب آن قطعی و تحریف ناشده است، بحث از قیامت و مسائل آن فراوان شده است. مطالب آن، که اشاره به صراط شده، استخراج و فصل بندی می شود.
- ۲- روایات ائمه معصومین علیهم السلام نیز در برگیرنده مسائل بسیاری از صراط می باشد.

روش تحقیق:

روش زمینه ای و موردی: در این روش پژوهش گسترده ای از موقعیت فعلی و قبلی درباره صراط انجام شد و مطالب آن نیز مورد ارزیابی قرار گرفت.

این نوشتار بیان می کند که چه هست و چه خواهد بود. و لذا در این نوشتار تصویر کاملی از صراط ارائه می شود.

روش جمع آوری اطلاعات: این تحقیق بیشتر به صورت استفاده از کتابخانه ها و سی دی های تحقیقاتی می باشد. که عمدتاً مطالب از کتابخانه ها می باشد، ولی برای تخریج مصادر از سی دی های تحقیقی کمک گرفته شده است.

محدودیت های تحقیق:

الف: پراکندگی مطالب صراط و مسائل مربوط به آن در تفاسیر و کتب روایی بزرگ و مفصل، که دسترسی به همه آنها دشوار بود. نگارنده با تحقیق تمام و کوشش فراوان این محدودیت را جبران نموده است.

ب: مطالب مربوط به صراط را به کتب تفاسیر و روایی
محدود کنیم، در حالی که در کتب اخلاقی، مطالب زیبایی نیز
بیان شده است.

والحمد لله رب العالمین
علیرضا زکی زاده رنانی
قم مقدسه - زمستان ۱۳۸۶

